21+ Toelatingsonderzoek

Informatiebrochure en reglement
21+ Toelatingsonderzoek 2027-2028

let's change
YOU. US. THE WORLD.

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

Inhoudsopgave

Informatiebrochure **2**
Voor wie? 2
Wettelijke regeling 2
Hoe ziet het examen eruit? 2
Voorbereiding op de test 2
Aanvullende eisen en taaleis 3
Aanmelding, locatie, data en kosten 3
Aangepaste voorzieningen 4
Statushouders 4
Contactgegevens 4

Reglement 21+ Toelatingsonderzoek **5**
1. Toelating tot het 21+ Toelatingsonderzoek 5
2. Taaleis 5
3. Wijze van afname 5
4. Uitslag 5
5. Vrijstelling 6
6. Geldigheid resultaat 6
7. Niveau van het 21+ Toelatingsonderzoek 6
8. Herkansing 6
9. Afmelden en verplaatsen 6
10. Van opleiding wisselen 6
11. Functiebeperking 7
12. Bezwaren en klachten 7
13. Regels tijdens het examen 7

Informatiebrochure

Voor wie?

Heb je geen diploma dat direct toelating biedt tot de 3- of 4-jarige bacheloropleiding, AD-opleiding of Masteropleiding die je wil gaan volgen? En ben je op 1 september 2027 21 jaar? Dan kan je bij De Haagse Hogeschool een 21+ Toelatingsonderzoek maken. Slaag je voor dit onderzoek, dan heb je daarmee aan de vooropleidingseis voldaan. De test kan niet voorspellen of je de opleiding met succes kan/gaat afmaken.

Wettelijke regeling

Het 21+ Toelatingsonderzoek vindt zijn juridische grondslag in artikel 7.29 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Hierin staat dat aspirant-studenten van 21 jaar en ouder die niet in het bezit zijn van een voor toelating vereist diploma, met een voldoende resultaat voor dit onderzoek toelaatbaar zijn. Door te slagen voor het 21+ Toelatingsonderzoek toon je aan dat je aan de vooropleidingseis voldoet.

Als er voor de gewenste opleiding aanvullende eisen of werkzaamheden van toepassing zijn, moet je daar uiteraard ook aan voldoen. Controleer daarom goed of dergelijke eisen op je gekozen opleiding van toepassing zijn. Bekijk op onze website ook goed wat de aanvullende vakken van je gewenste opleiding zijn.

Hoe ziet het examen eruit?

Het 21+ Toelatingsonderzoek bij De Haagse Hogeschool bestaat uit een digitale adaptieve test (MCT-A) waarmee we je algemene capaciteitenniveau meten. We toetsen niet of je voldoende kennis hebt van de vakken die voor de opleiding belangrijk zijn. Je moet dus zelf zorgen dat je over de nodige achtergrondkennis beschikt door je je de havo- of vwo-examenstof van de profielvakken van de opleiding eigen te maken. De Haagse Hogeschool biedt hiervoor geen cursussen aan.

De capaciteitentest is voor De Haagse Hogeschool op maat ontwikkeld door NOA-VU. NOA is een psychologisch advies- en onderzoeksbureau dat nauw samenwerkt met de sectie Sociale- & Organisatiepsychologie, Vrije Universiteit Amsterdam. De test meet je intellectuele capaciteiten om zo te bepalen of je in algemene zin het vereiste niveau hebt voor een hbo-opleiding. Je behaalde resultaten voor deze capaciteitentest worden vergeleken met de resultaten van een normgroep, waarbij vervolgens vastgesteld kan worden of je het gewenste capaciteiten-niveau hebt voor een hbo-opleiding.

De capaciteitentest bestaat uit 6 subtests: Woorden vergelijken, Logisch nadenken met woorden, Rekenen, Logisch nadenken met cijfers, Logische nadenken met plaatsen en Vormen combineren.

1. **Woorden vergelijken** Bij deze subtest word je woordenschat getest. Je laat zien in hoeverre je de betekenis van woorden kent en verbanden tussen woorden kunt herkennen.
2. **Logisch nadenken met woorden** Deze subtest meet je verbale redeneervermogen. Je onderzoekt verbanden tussen woorden en verbale begrippen en trekt daaruit logische conclusies.
3. **Rekenen** Bij dit onderdeel wordt gekeken naar je rekenvaardigheid en je inzicht in getallen en rekenkundige verbanden.
4. **Logisch nadenken met cijfers** Deze subtest meet je numerieke redeneervermogen. Je herkent patronen en verbanden in cijferreeksen en ander cijfermateriaal.
5. **Logisch nadenken met plaatjes** Bij deze subtest gaat het om logisch redeneren met visuele informatie. Je herkent patronen, vergelijkt afbeeldingen en ontdekt overeenkomsten, verschillen en relevante details.
6. **Vormen combineren** Deze subtest onderzoekt of je vormen en figuren in gedachten kunt draaien, aanpassen of combineren. Je moet je kunnen voorstellen wat er gebeurt als je bepaalde bewerkingen op vormen uitvoert.

De test bestaat uit meerkeuzevragen waarbij maar één antwoord juist is en is tijdgebonden. Dit betekent dat je voor iedere subtest een maximaal aantal minuten hebt. Binnen deze tijd beantwoord je zoveel mogelijk

vragen. In totaal duurt de test gemiddeld 50 minuten.

Je maakt het 21+ Toelatingsonderzoek in de taal van de opleiding die je wil gaan volgen. In het Nederlands of het Engels dus.

Voorbereiding op de test

Op een capaciteitentest kan je je enigszins voorbereiden. In de oefenomgeving van NOA-VU vind je voorbeeldopgaven voor de 6 subtests van de capaciteitentest die worden afgenomen voor het 21+ toelatingsonderzoek van De Haagse Hogeschool. De voorbeeld/oefenopgaven zijn vooral bedoeld om een indruk te geven van de vraagstelling die je kan verwachten.

Ook op de website www.123test.nl kan je oefenen met het type vragen dat gesteld wordt.

Belangrijk is dat je uitgerust en fit aan de test deelneemt. Mocht je niet fit zijn, meld je dan uiterlijk 2 uur voor de capaciteitentoets af via bit@hhs.nl. Je kan je deelname dan eenmaal kosteloos verplaatsen naar een andere toetsdag waarop nog een plek beschikbaar is. Als je je afmeldt voor de laatste toetsdatum voorafgaand aan 1 september, kan je deelname niet verplaatst worden.

Aanvullende eisen en taaleis

Naast het slagen voor het 21+ Toelatingsonderzoek gelden voor sommige opleidingen aanvullende eisen of een werkzaamhedeneis. Kijk op onze website of dit van toepassing is voor de opleiding die je wil volgen.

Voor toelating tot een Engelstalige opleiding heb je (naast het slagen voor het 21+ Toelatingsonderzoek) een op 1 september 2027 geldig TOEFL/IELTS/Cambridge/TOEIC/LanguageCert Academic/ Pearson PTE Academic certificaat nodig met voldoende (sub)score. Het certificaat mag op 1 september 2027 niet ouder zijn dan twee jaar. Voor een 3-jarige opleiding gelden er andere minimumscores dan voor een 4-jarige opleiding. Zie voor meer informatie over minimumscores en andere eisen de website.

Ga je een Nederlandstalige opleiding doen, dan moet je als je niet de Nederlandse nationaliteit hebt, voldoen aan de taaleis Nederlands door het behalen van het certificaat NT2 programma II. Meer informatie hierover is te vinden op de website van DUO. De Haagse Hogeschool accepteert ook CNaVT-certificaten 'Educatief startbekwaam' en 'Educatief professioneel'. Het CNaVT-certificaat mag op 1 september 2027 niet ouder zijn dan twee jaar. Meer informatie is te vinden op de website van CNaVT.

Zorg ervoor dat je je taalcertificaat op tijd uploadt! Je moet aan alle inschrijfvoorwaarden voldoen op 1 september 2027.

Let op, studenten met een verblijfsvergunning voor studie aan een andere onderwijsinstelling dan de Haagse Hogeschool: het taalcertificaat moet uiterlijk 15 juni 2027 geüpload zijn in je Osiris Aanmeldaccount.

Aanmelding, locatie, data en kosten

Meld je eerst via Studielink aan voor de opleiding die je wil gaan doen. Je geeft aan dat je wil deelnemen aan het 21+ Toelatingsonderzoek door het veld van jouw vooropleiding leeg te laten. Vervolgens krijg je een mail met meer informatie over het 21+ Toelatingsonderzoek en een link naar het aanmeldformulier. Staat er in Studielink al een vooropleiding, maar is deze niet toelatinggevend of ga je deze niet behalen, dan ontvang je dit bericht niet automatisch. Stuur dan gelijk na jouw aanmelding onder vermelding van jouw studentnummer een mail naar bit@hhs.nl zodat je de informatie over de 21+ toelatingstoets alsnog toegestuurd krijgt.

De kosten zijn €125. Die betaal je bij aanmelding direct via iDEAL of creditcard.

Het 21+ Toelatingsonderzoek van de Haagse Hogeschool vindt ieder jaar op een aantal data plaats in de periode december 2026 tot en met augustus 2027. In deze periode mag je slechts eenmaal deelnemen aan het 21+ Toelatingsonderzoek. Er is geen mogelijkheid voor, of recht op, herkansing.

Als je in september 2027 met een opleiding wil starten, dan kan je het 21+ toelatingsonderzoek maken op:

- **Woensdag 9 december 2026 (februari instroom 2027)**
- **Woensdag 21 januari 2027 (februari instroom 2027)**

Overige data zullen later bekend worden gemaakt.

10 dagen voor het examen wordt het digitale aanmeldformulier gesloten, of eerder als het examen vol is, en kun je je niet meer aanmelden voor het toetsmoment.

Heb je een verblijfsvergunning voor studie aan een andere Hogeschool/Universiteit dan De Haagse Hogeschool, dan kan je niet deelnemen aan de examenrondes die gehouden worden in de maanden juli en augustus. Je moet namelijk aan alle inschrijfvoorwaarden voldoen op 15 juni 2027 zodat de Haagse Hogeschool op tijd de wijziging als erkend referent van jouw verblijfsvergunning kan doorgeven.

Je maakt het 21+ Toelatingsonderzoek in het hoofdgebouw van De Haagse Hogeschool. Als dit vanwege dwingende redenen (zoals landelijke of regionale coronamaatregelen in Nederland) niet kan, maak je het examen thuis via proctoring.

Aangepaste voorzieningen

Heb je aangepaste voorzieningen nodig in verband met een functiebeperking? Dan dien je gelijk na jouw aanmelding een verzoek te sturen naar bit@hhs.nl. Een decaan zal eerst jouw verzoek beoordelen. Je kan uiterlijk tot 1 juli 2027 jouw verzoek indienen, want in de zomervakantie zijn de decanen niet aanwezig voor deze beoordeling.

Studenten die extra faciliteiten toegekend krijgen, kunnen gebruikmaken van een daarvoor bestemd toetsmoment.

Voor de MCT-A is al rekening gehouden met eventuele functiebeperking. Extra toetstijd niet mogelijk. Je hebt maximaal één minuut om elke vraag te beantwoorden. Gemiddeld duurt het beantwoorden van een vraag ongeveer 30 seconden.
Je score wordt bepaald door het aantal goede en foute antwoorden. Hoe snel je een antwoord geeft, heeft geen invloed op je resultaat.

Statushouders

Ben je in het bezit van een geldige Nederlandse verblijfsvergunning met type III: asiel bepaalde tijd en type IV: onbepaalde tijd, dan kun je gebruik maken van het daarvoor bestemde toetsmoment (zie toetsdata).

Contactgegevens

Bij vragen over het 21+ Toelatingsonderzoek, dan kan je contact opnemen met de team Bijzondere Instroom en Toelating op bit@hhs.nl of op +31 (0)70 445 8585. Vermeld altijd jouw studentnummer erbij.

Reglement 21+ Toelatingsonderzoek

1. Toelating tot het 21+ Toelatingsonderzoek

Een kandidaat kan meedoen aan het 21+ Toelatingsonderzoek, wanneer hij/zij:

- 21 jaar of ouder is op 1 september 2027;
- zich in Studielink heeft aangemeld voor een bacheloropleiding, AD-opleiding of Masteropleiding bij De Haagse Hogeschool;
- zich heeft ingeschreven voor het 21+ Toelatingsonderzoek en het examengeld heeftvoldaan.
- zich legitimeert met een geldig legitimatiebewijs of geldige verblijfsvergunning, nl.:
  a. een paspoort of identiteitskaart van een EU/EER-land of Zwitserland, of
  b. een Nederlands rijbewijs, of
  c. een Nederlandse verblijfsvergunning, of
  d. een Nederlands W-document of geprivilegieerdendocument.

Let op: vergeet niet een geldig legitimatie zoals hierboven genoemd, mee te nemen. Zonder dit bewijs kan je helaas niet aan het 21+ Toelatingsonderzoek deelnemen.

2. Taaleis

Voor toelating tot een Engelstalige opleiding moet de kandidaat in aanvulling op een succesvol afgelegd 21+ Toelatingsonderzoek via een taaltoets aantonen dat hij de taal van de gewenste vervolgopleiding beheerst. De Haagse Hogeschool accepteert een op 1 september 2027 geldig TOEFL/IELTS/Cambridge/ TOEIC/ LanguageCert Academic/Pearson PTE Academic certificaat met voldoende (sub)score. Het certificaat mag op 1 september 2027 niet ouder zijn dan twee jaar. Voor een 3-jarige opleiding gelden er andere minimumscores dan voor een 4-jarige opleiding. Zie voor meer informatie over minimumscores en andere eisen de website.

Voor toelating tot een Nederlandstalige opleiding moeten kandidaten die niet de Nederlandse nationaliteit hebben, voldoen aan de taaleis Nederlands door het behalen van het certificaat NT2 programma II. Meer informatie is te vinden op de website van DUO.
De Haagse Hogeschool accepteert ook CNaVT-certificaten ‘Educatief startbekwaam’ en ‘Educatief professioneel’. Het CNaVT-certificaat mag op 1 september 2027 niet ouder zijn dan twee jaar. Meer informatie is te vinden op de website van CNaVT.

Het Engelse en/of Nederlandse taalcertificaat voor EU/EER-studenten dient vóór 1 september 2027 te zijn behaald en geüpload in Osiris Aanmeld.

3. Wijze van afname

Het 21+ Toelatingsonderzoek wordt afgenomen in het hoofdgebouw van De Haagse Hogeschool, Johanna Westerdijkplein 75 te ’s-Gravenhage.

Als het vanwege dwingende redenen (zoals landelijke of regionale coronamaatregelen in Nederland) niet mogelijk is om het 21+ Toelatingsonderzoek op De Haagse Hogeschool te laten plaatsvinden, wordt het 21+ Toelatingsonderzoek via proctoring aangeboden. D.w.z. dat de kandidaat het examen vanuit huis maakt, op de eigen laptop/computer, onder digitaal toezicht (ook wel proctoring genoemd). De computer of laptop moet voorzien zijn van een microfoon en een webcam. De proctoring software werkt alleen in de gratis browser Google Chrome. Een week voor de 21+ Test wordt een systeemcheck uitgevoerd. De kandidaat draagt zelf de verantwoordelijkheid voor het regelen van apparatuur die aan deze eisen voldoet en voor het tijdig doorlopen van de vereiste check. Ook het hebben van een stabiele internetverbinding is de verantwoordelijkheid van de kandidaat zelf.

4. Uitslag

Een dag na het afleggen van het examen ontvang je via NOA-VU een mail over je uitslag. In het rapport worden de prestaties voor iedere subtest weergegeven naast de minimaal gestelde eisen voor de gewenste opleiding aan De Haagse Hogeschool. De Haagse Hogeschool ontvangt alleen het eindoordeel van het gemaakte toelatingsonderzoek, niet het gehele verslag. Aan de hand van deze uitslag zet De Haagse Hogeschool de vooropleiding 'Colloquium Doctum' van de kandidaat op geslaagd of niet geslaagd.

Als de kandidaat het examen op De Haagse Hogeschool aflegt, is de door NOA-VU gestuurde uitslag definitief. Als de kandidaat het examen via proctoring aflegt, ontvangt hij van NOA-VU een voorlopige uitslag. De bevindingen van Proctorexam moeten dan nog worden beoordeeld. Binnen 2 weken na het examen stuurt De Haagse Hogeschool de definitieve uitslag via e-mail. Als de bevindingen van Proctorexamen daartoe aanleiding geven, bijv. als de webcam of screensharing niet gedurende het volledige examen hebben gewerkt, of andere regels zijn niet nageleefd, kan de uitslag niet worden vastgesteld.

5. Vrijstelling

De Haagse Hogeschool accepteert geen 21+ Toelatingsonderzoeken die bij een andere instelling zijn afgelegd. Ook resultaten van eerder bij De Haagse Hogeschool behaalde toelatingsexamens geven geen recht op vrijstelling.

6. Geldigheid resultaat

Een succesvol afgelegd 21+ Toelatingsonderzoek, behaald aan de Haagse Hogeschool, geeft alleen toelating tot de gekozen opleiding aan de Haagse Hogeschool in **hetzelfde collegejaar**. Heb je je bijvoorbeeld aangemeld voor een opleiding voor collegejaar 2027-2028, dan kan je met je resultaten van het 21+ Toelatingsonderzoek alleen instromen in collegejaar 2027-2028 (bijvoorbeeld per 1-9-2027 of per 01-02-2028).

LET OP: De Haagse Hogeschool accepteert geen toelatingsonderzoeken van andere hogescholen/universiteiten.

7. Niveau van het 21+ Toelatingsonderzoek

Het 21+ Toelatingsonderzoek toetst in algemene zin of je algemene intellectuele capaciteiten aansluiten bij het vereiste niveau voor de gewenste 3- of 4-jarige bacheloropleiding, AD-opleiding of Masteropleiding. Het capaciteitenonderzoek bestaat uit 6 subtests, waarbij het resultaat van bepaalde onderdelen afhankelijk van de gekozen opleiding zwaarder kan wegen.

8. Herkansing

Het 21+ Toelatingsonderzoek van de Haagse Hogeschool vindt ieder jaar op een aantal data plaats in de periode december 2026 tot en met augustus 2027. In deze periode mag de kandidaat slechts eenmaal deelnemen aan het 21+ Toelatingsonderzoek. Er is geen mogelijkheid voor of recht op herkansing.

9. Afmelden en verplaatsen

Een kandidaat die zich minimaal 2 uur voor de capaciteitentest afmeldt, mag de deelname eenmaal kosteloos verplaatsen naar een andere toetsdag, onder voorbehoud van beschikbaarheid. Indien hij zich afmeldt voor de laatste toetsdatum voorafgaand aan 1 september, kan de deelname niet verplaatst worden. Als de kandidaat zonder tijdige afmelding niet heeft deelgenomen aan de toets, mag de toets, onder voorbehoud van beschikbaarheid, op een andere datum worden afgelegd, waarbij opnieuw het examengeld voldaan moet worden.

Kosteloos annuleren kan tot 1 week voor de toetsdatum. Het toetsgeld wordt dan volledig gerestitueerd.

10. Van opleiding wisselen

Als de kandidaat vóór het afleggen van de capaciteitentoets van opleiding wil wisselen, moet minimaal 2 weken voor de toetsdag deze wijziging gemeld zijn bij bit@hhs.nl. Ook moet in Studielink een inschrijfverzoek voor de nieuwe opleiding zijn gedaan.

Als de kandidaat na het afleggen van de capaciteitentoets (maar voordat de opleiding gestart is) van opleiding wil wisselen, moet hij contact opnemen met bit@hhs.nl. Het is niet mogelijk om een nieuw examen af te leggen. Wel kan De Haagse Hogeschool de uitslag van het examen opnieuw laten berekenen. Omdat de weging van de subtests afhangt van de gekozen opleiding, kan het zijn dat de uitslag anders uitpakt. Als de kandidaat wisselt naar een opleiding in een andere taal, wordt de uitslag van de afgelegde capaciteitentoets herberekend en moet kandidaat in aanvulling daarop voldoen aan de taaleis. Dit laatste geldt voor kandidaten die niet de Nederlandse nationaliteit hebben, en voor kandidaten met de Nederlandse nationaliteit die van een Nederlandstalige opleiding willen wisselen naar een Engelstalige opleiding.

11. Functiebeperking

Heb je aangepaste voorzieningen nodig in verband met een functiebeperking? Dan dien je gelijk na jouw aanmelding een verzoek te sturen naar bit@hhs.nl. Een decaan zal eerst jouw verzoek beoordelen. Je kan uiterlijk tot 1 juli 2027 jouw verzoek indienen, want in de zomervakantie zijn de decanen niet aanwezig voor deze beoordeling.

Studenten die extra faciliteiten toegekend krijgen, kunnen gebruikmaken van een daarvoor bestemd toetsmoment (zie toetsdata).

Voor de MCT-A is extra toetstijd niet mogelijk. Je hebt maximaal één minuut om elke vraag te beantwoorden. Gemiddeld duurt het beantwoorden van een vraag ongeveer 30 seconden.
Je score wordt bepaald door het aantal goede en foute antwoorden. Hoe snel je een antwoord geeft, heeft geen invloed op je resultaat.

Als het examen in juli en augustus gehouden wordt op de Haagse Hogeschool, dan wordt het examen afgenomen door middel van een laptop. Op de laptop kan de lettergrootte niet aangepast worden. Kandidaten die de lettergrootte willen aanpassen bij de digitale toets, dienen het examen af te leggen in december, januari, maart of mei. Hiervoor dient de kandidaat een verzoek te sturen naar bit@hhs.nl uiterlijk 1 mei 2027.

12. Bezwaren en klachten

Indien de kandidaat het niet eens is met de uitslag van de capaciteitentoets of een klacht heeft, kan kandidaat binnen 6 weken na de uitslag een klacht of beroep indienen bij het College van Beroep voor de Examens. Dit beroep moet worden ingediend bij het Loket Rechtsbescherming via e-mail: lrb@hhs.nl. De termijn voor het indienen van een beroep is 6 weken. Het beroep moet gemotiveerd zijn en een kopie van het besluit en van eventuele andere bewijsstukken dienen te worden meegestuurd. Het is niet mogelijk een gemaakte toets in te zien.

13. Regels tijdens het examen

I. De kandidaat dient op de aangegeven aanvangstijd van de toets in het toetslokaal aanwezig te zijn en plaatsgenomen te hebben op de hem toegewezen plaats. Indien de kandidaat na aanvang van de toets arriveert, wordt hem de toegang geweigerd. De Haagse Hogeschool neemt geen verantwoordelijkheid voor overmachtsituaties waardoor de kandidaat niet tijdig bij de toets aanwezig kan zijn.

II. Als de kandidaat klaar is met het examen, mag de kandidaat rustig het toetslokaal verlaten. De kandidaat mag na het verlaten van het toetslokaal niet meer terugkomen. Na het verlaten van het toetslokaal dient de kandidaat zich onmiddellijk buiten gehoorsafstand van het toetslokaal te begeven.

III. Toiletbezoek is niet toegestaan tijdens het examen, ook niet als het examen via proctoring wordt afgenomen Dit mag ook niet tijdens pauzes.

IV. Mobiele telefoons dienen tijdens het onderzoek uitgeschakeld en opgeborgen te zijn. Het is niet toegestaan om tijdens de examens een horloge te dragen. Horloges en (uitgeschakelde) telefoons moeten in een tas of jas zijn weggeborgen. Het dragen van oordopjes/koptelefoon is niet toegestaan tijdens de toets.

V. Er mag niets anders op de tafel liggen dan een flesje drinken.

VI. De kandidaat mag tijdens de toets alleen de digitale toetsomgeving open hebben staan. Hij mag geen gebruik maken van zaken die als hulpmiddel zouden kunnen worden ingezet. Hieronder vallen bijvoorbeeld, maar niet uitsluitend: kladpapier, rekenmachine, (smart) watch en (digitaal) woordenboek. Ook mag de kandidaat geen koptelefoon op of oortjes in hebben.

VII. Bij de aanvang van het onderzoek legitimeert de kandidaat zich door zijn/haar geldig legitimatiebewijs (paspoort, identiteitsbewijs, verblijfsdocument of Nederlands rijbewijs) voor de surveillant zichtbaar voor zich op tafel te leggen, of het geldige legitimatiebewijs duidelijk te tonen als Proctorexam hier om vraagt.

VIII. Na aanvang van de test is het de kandidaat niet toegestaan om verbaal of non-verbaal met anderen te communiceren.

IX. De kandidaat mag starten met de test wanneer de surveillant/Proctorexam daartoe het sein heeft gegeven.

X. De21+ toelatingstoets duurt gemiddeld 50 minuten om te maken, onevenredig verdeeld over de 6 subtests. Tijd besteed aan de voorbereiding, de verplichte oefenopgaves en pauzes zijn hierbij niet inbegrepen.

XI. Indien het vermoeden bestaat dat een kandidaat zich tijdens het examen aan een onregelmatigheid of aan fraude schuldig maakt, maakt de surveillant of medewerker een aantekening op een proces verbaal en neemt eventuele bewijsstukken in. De kandidaat wordt in de gelegenheid gesteld om het examen af te maken. Onder fraude wordt verstaan: het handelen door de kandidaat of het nalaten van een handeling door de kandidaat, dat erop gericht is het vormen van een juist oordeel over kennis, inzicht en vaardigheden van betrokkene en/of medekandidaat geheel of gedeeltelijk te belemmeren of onmogelijk te maken. Onder onregelmatigheid wordt verstaan: het handelen van de kandidaat in afwijking van de toetsregels.

De surveillant of medewerker maakt proces-verbaal op, waarin ten minste wordt vastgelegd wat de surveillant of medewerker heeft waargenomen en op grond waarvan het vermoeden van fraude/onregelmatigheid is ontstaan. De surveillant of medewerker stelt de Commissie Toelating op de hoogte van het vermoeden van fraude/onregelmatigheid en overlegt daarbij het procesverbaal. Binnen vijftien werkdagen na ontvangst van de melding stelt de Commissie Toelating vast of er sprake is van fraude en stelt de Commissie Toelating de kandidaat in de gelegenheid om te worden gehoord.

Indien nader onderzoek nodig is, kan de Commissie Toelating beslissen de termijn van vijftien werkdagen te verlengen en stelt zij de kandidaat hiervan tijdig op de hoogte; de beslissing wordt tezamen met de eventueel opgelegde sancties schriftelijk aan de kandidaat medegedeeld. Indien de fraude of onregelmatigheid pas na afloop van het onderzoek wordt ontdekt, kan de Commissie Toelating de uitslag van het onderzoek ongeldig verklaren, dan wel bepalen dat de kandidaat een hernieuwd onderzoek dient af te leggen. De docent en/of surveillant deelt de onregelmatigheid/ het vermoeden van fraude schriftelijk mee aan de Commissie Toelating. Er vindt een gesprek plaats waarin de kandidaat na het vernemen van het opgestelde rapport zijn/haar kant van het verhaal kan aangeven. De Commissie Toelating neemt een besluit en stelt dit op schrift. De kandidaat wordt van dit besluit op de hoogte gebracht. Afhankelijk van de ernst van de gepleegde fraude, herhaalde fraude daaronder begrepen, kan de Commissie Toelating de volgende sancties opleggen:
a. ongeldig verklaren van (een gedeelte van) het betreffende examen;
b. uitsluiting van het betreffende examen tot een maximum van een jaar;
c. uitsluiting van meer, door de Commissie Toelating aan te wijzen, examens tot een maximum van een jaar;
d. een combinatie van bovengenoemde maatregelen.

Indien de kandidaat zich niet kan verenigen met de beslissing van de Commissie Toelating kan de kandidaat in beroep gaan bij het College van Beroep voor de Examens. Dit beroep moet worden ingediend bij het Loket Rechtsbescherming via e-mail: lrb@hhs.nl.
De termijn voor het indienen van een beroep is 6 weken. Het beroep moet gemotiveerd zijn en een kopie van het besluit en van eventuele andere bewijsstukken dienen te worden meegestuurd.